

Hava Meydanlar? Güvenli?inde Özel Güvenlik Hizmetleri

Bu yaz? Ö?r. Gör. Ahmet Kenan SAYIN??n ?Sivil Havac?l?k Güvenli?inde Özel Güvenlik Hizmetlerinin Etkinli?inin ?ncelenmesi; (Esenbo?a Havaliman? Örne?i)? isimli tez çal??mas? kaynak al?narak haz?rlanm??t?r. (aksayin44@gmail.com)

Ula??m güvenli?i içerisinde hassas bir yeri olan hava meydanlar? ve hava meydanlar?n?n güvenli?i Türkiye için önemli bir konudur. Ya?anan birçok olumsuz olay ve yüksek terör riskinin varl??? hava meydan? güvenli?inde görevli güvenlik kuvvetlerinin görevlerinin de önemli olmas? sonucunu do?urmu?tur.

Özel Güvenlik Te?kilat? Hava Meydan? Koruma Hizmetleri Yönergesinde özel güvenlik görevlilerinin görevleri ayr?nt?l? bir ?ekilde s?ralanm??t?r. Özel Güvenlik Te?kilat? personeli hava meydan?n?n karaya dönük bölümünde a?a??daki görevleri yapmaktadır.

Çevre ve tel örgü güvenli?i: Polis ve Jandarman?n görev yapmad??? çevre ve tel örgü boyunca nokta ve devriye görevleri Özel Güvenlik Te?kilat? taraf?ndan yürütülür.

Ana giri? yolu kontrol noktas?: Hava meydan? ana giri? yolu kontrol noktas?nda araçlar?n durdurulmas?, yönlendirilmesi, kap?n?n aç?l?p kapat?lmas?, çevre güvenli?i, ?ah?slar?n ve araçlar?n kontrolü Özel Güvenlik Te?kilat? personeli taraf?ndan yap?l?r.

Bu noktada ?ah?slar?n ve araçlar?n elle aranmas?n? emniyet personeli yapar.

Hava Meydan? devriye hizmetleri: Hava meydan?nda ana giri? yolu kontrol noktas? ile terminal binalar? aras?nda kalan bölgede ve ihtiyaç halinde terminal binas? içinde devriye hizmetleri Özel güvenlik personelince yürütülür.

Hassas bölge, tesis ve binalar?n güvenli?i: Hava meydan? dahilindeki bulunan terminal binalar?n?n d?? güvenli?i, seyrüsefer tesisleri, teknik blok, elektrik santralleri, haberle?me santralleri, ?s? santralleri, yak?t ikmal tesisleri, yolcu kar??lama salonlar?, araç park tesisleri, idari ve büro katlar? ile bunlar?n giri?lerinin güvenli?i Özel Güvenlik Te?kilat? taraf?ndan sa?lan?r.

Trafik tanzimi ve park alanlar? kontrol hizmetleri: Araçlar? park yasa?? olan yerlerde park ettirmeme, araçlar?n otoparka girmesini sa?lama ve otopark?n güvenli?i Özel Güvenlik Te?kilat? personeli taraf?ndan sa?lan?r.

Özel Güvenlik Te?kilat? personeli hava meydan?n?n havaya dönük bölümünde ise a?a??daki görevleri yapmaktadır.

Terminal binas? giri? kontrol noktalar?nda terminal binalar?na giren ki?ilerin ve bagajlar?n?n güvenlik kontrolünün yap?lmas?, X-ray cihaz?, kap? dedektörü, el dedektörü ve arama odas?n?n bulundu?u bu noktada kontrol noktalar?nda yolcular?n yönlendirilmesi,

kap? dedektörü sinyallerinin incelemesi,
el dedektörü ile yolcular?n taranmas?,
x-ray cihaz? monitöründen bagajlar?n görüntülerinin incelenmesi ve yorumlanmas?,
bagajlar?n gözle kontrolü,
geçi? yetkilerinin teyidinin yap?lmas? görevlerini yapmaktadır.

Özel Güvenlik Te?kilatlar?n?n kurulmas?, geli?tirilmesi, ç?kar?lan kanun ve yönetmeliklerle birlikte yap?lan düzenlemeler ve havalimanlar?n?n yap-i?let-devret modeli ile özelle?tirilmeleri özel güvenlik birim ve ?irketlerinin hava meydan? güvenli?inde önemli yerlere gelmesini sa?lad??? görülebilir.

Türkiye?de özel güvenlik birimlerinin hava meydanlar?nda göreve ba?lamas?, 1997 y?l?nda ç?kar?lan ?Sivil Hava Meydanlar?, Limanlar ve S?n?r Kap?lar?nda Güvenli?in Sa?lanması, Görev ve Hizmetlerin Yürütülmesi Hakk?nda Yönetmelik? ile gerçekle?mi?tir.

2010 yılında Milli Sivil Havacılık Güvenlik Kurulunun, özel güvenlik personelinin hava meydanlarında daha aktif görev alması; havaalanlarında görevli polislerin de asli görevlerine dönmelerini kararlaştırıldı. Buna göre havalimanlarında giriş-çıkış noktalarının denetimi, güvenlik cihazlarıyla yapılan araç, üst ve bagaj kontrolü, devriye ve nokta kontrolü ve nöbeti gibi görevler, tümüyle Özel Güvenliğe devredilecektir.

Günümüzde Esenboğa Havalimanı işletmecisi kuruluşturulan şirket, 1999 yılında Türkiye'nin ilk Sivil Havacılık Güvenliği Uygulamasını, İstanbul Atatürk Havalimanı ve Katlı Otoparklarının güvenlik hizmetlerini sağlayarak başlatmıştır (tavguvenlik, 2011). 1999 yılından günümüze Özel Güvenlik Hizmetleri genişlemiştir. Şirketler artmıştır ve neredeyse tüm hava meydanlarının güvenliğini sağlayabilecek güce ulaşmıştır olduysa da söylenebilir.

Havalimanlarında sunulan Özel Güvenlik Hizmetlerini sıralarsak;

Terminal giriş kontrol noktalarında yolcu ve bagaj taraması,
Araçların sahaya giriş kontrol noktalarında yolcu ve kabin bagajlarının taranması,
Terminal otopark ve otopark giriş ve çıkış güvenliğinin sağlanması,
Terminal giriş ve çıkış kapılarının güvenliğinin sağlanması,
Bagaj ayırma alanında (tünel), bagajların taranması,
Hava meydanı tesislerinin korunması hizmetleri ve

Bu hizmetlere ek olarak havalimanın büyüklüğüne, havalimanı işletmecisi şirketin düzenlemelerine ve talebe göre ise;

Apronda park halinde bekleyen uçakların dışardan gelebilecek saldırılara karşı güvenliğinin sağlanması,
Müsaadeli silahların uçaktan silah teslim noktasına, silah teslim noktasından uçağa götürülmesi,
Para veya değerli eşyaların uçaktan havalimanında belirlenen teslim noktasına veya teslim noktasından uçağa kadar götürülmesi (nakli),
Yolcuların ve kabin bagajlarının uçağa yüklenmesine kadar olan süreçte ilave güvenlik taraması ve kontrollerin yapılması,
Yolcuların uçağa binerken profil çizimi ve seyahat dokümanlarının kontrollerinin yapılması,
Uçak arama ve kontrol hizmeti,
Kargo binalarının güvenliğinin sağlanması ve
Uçağa yüklenecek kargoların kontrolü hizmetini özel güvenlik şirketi veya birimleri sağlamaktadır.